

Hallitus**AIKA** Tiistai 19.01.2021 klo 09:00 - 10:22**PAIKKA** Sähköinen kokous**ASIAT**

§	Otsikko	Sivu
§ 1	Kokouksen järjestäytyminen	4
§ 2	Liikennöintisuunnitelman hyväksyminen vuosille 2021–2022	5
§ 3	Markkinointikampanjoiden mediasuunnittelun ja -ostamisen hankinta	10
§ 4	Bussiliikenteen ympäristöbonus Y11 tarjouskilpailun ratkaisu	12
§ 5	Lähijunaliikenteen sähköenergian hankinta	14
§ 6	Lausunnon antaminen Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmasta	17
§ 7	Lausunnon antaminen Itä-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmasta	20
§ 8	Asiakkaiden suositteluhaluus joukkoliikenteessä joulukuussa 2020	23
§ 9	Kuntalain mukaista otto-oikeutta varten toimitetut päätökset	25
§ 10	Tiedoksi merkittävät asiat	26
§ 11	Muut asiat ja seuraava kokous	28

PÄÄTÖKSENTEKIJÄT			
	Rautava Risto	Puheenjohtaja, Helsinki	
	Hertell Sirpa	Varapuheenjohtaja, Espoo	
	Aarnio Antti	Jäsen, Espoo	
	Erämaja Elias	Jäsen, Espoo	
	Haglund Iida	Jäsen, Helsinki	
	Kantola Tarja	Jäsen, Helsinki	
	Kauppinen Sirpa	Jäsen, Vantaa	
	Mithiku Hanna	Jäsen, Helsinki	
	Pasanen Amanda	Jäsen, Helsinki	
	Pasterstein Dennis	Jäsen, Helsinki	
	Rehnström Kristian	Jäsen, Vantaa	
	Rokkanen Sakari	Jäsen, Vantaa	
	Sinisalo Pekka M	Jäsen, Kirkkonummi	
	Ylikahri Ville	Jäsen, Helsinki	

MUUT OSALLISTUJAT			
	Isola Samuli	Varajäsen, Kerava	
	Lindroos Kicka	Varajäsen, Sipoo	
	Tuhkunen Sanna	Varajäsen, Tuusula	
	Aarnio Tarmo	Asiantuntija, Kirkkonummi	
	Grannas Mikael	Asiantuntija, Sipoo	
	Isotalo Olli	Asiantuntija, Espoo	
	Isotupa Juha-Pekka	Asiantuntija, Siuntio	
	Lindberg Arto	Asiantuntija, Tuusula	
	Masar Christoffer	Asiantuntija, Kauniainen	
	Penttilä Hannu	Asiantuntija, Vantaa	
	Rihtniemi Suvi	Toimitusjohtaja, esittelijä	
	Röntynen Antti-Pekka	Vs. osastonjohtaja, pöytäkirjanpitäjä	
	Anttila Tero	Osastonjohtaja	
	Flink Mari	Osastonjohtaja	
	Heikkinen Hannu	Osastonjohtaja	
	Puntanen Sini	Osastonjohtaja	
	Laitila Johannes	Viestinnän asiantuntija	
	Sailavuo-Asikainen Pirjo	Assistentti	
	Tapalinen Merja	Vs. hallintopäällikkö	

ALLEKIRJOITUKSET

Risto Rautava
puheenjohtaja

Antti-Pekka Röntynen
pöytäkirjanpitäjä

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

19.1.2021

Antti Aarnio

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Asetettu yleisesti nähtäville yleisessä tietoverkossa (www.hsl.fi) kuntalain 140 §:ssä säädetyllä tavalla 19.1.2021 .

Kokouksen järjestäytyminen

Hallitus § 1

Esittelijä Toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi
Valmistelija Vs. osastonjohtaja Antti-Pekka Röntynen p. 040 827 1158

Ehdotus Hallitus päättää

- a) todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä
- b) valita pöytäkirjantarkastajaksi Antti Aarnion (varalla Sakari Rokkanen).

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liikennöintisuunnitelman hyväksyminen vuosille 2021–2022

1/08.01.00.00/2021 [Liikennöintisuunnitelma vuosille 2021-2022]

Hallitus § 2

Esittelijä Toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi
Valmistelijat Osastonjohtaja Tero Anttila, p. 050 555 2932,
ryhmäpäällikkö Jonne Virtanen, p. 040 161 2173,
joukkoliikennesuunnittelija Miska Peura, p. 040 1768 660 ja
joukkoliikennesuunnittelija Mari Linna, p. 040 640 3481

Johdanto

Hallintosäännön 7 §:n hallitukselle säädettyjen lisätehtävien kohdan 10 mukaan hallitus päättää joukkoliikenteen liikennöintisuunnitelmasta.

Vuosittain laadittavaan liikennöintisuunnitelmaan sisältyvät keskeisimmät toteutettavat reitti- ja palvelutasomuutokset seuraavan ajovuoden aikana. Liikennöintisuunnitelma on voimassa tulevan kesäliikenteen alusta seuraavan vuoden talviliikenteen loppuun.

Suunnitelma on laadittu HSL:n linjasto- ja aikataulusuunnitteluryhmässä yhteistyössä kuntien joukkoliikenneasiantuntijoiden ja koulutoimien sekä liikennöitsijöiden kanssa. HSL:n perussopimuksen mukaisesti hallitus voi päättää liikennöintisuunnitelmasta ilman kuntien lausuntoja.

Liikennöintisuunnitelmasta aiheutuvat liikennöintikustannusten muutokset pohjautuvat yhtymäkokouksen 24.11.2020 § 10 hyväksymään HSL:n talous- ja toimintasuunnitelmaan vuosille 2021–2023.

Liikennöintisuunnitelman keskeisiä kohtia on selostettu hallitukselle iltakoulussa 2.12.2020.

Koronapandemian vaikutukset

Koronapandemian vaikutuksesta HSL:n joukkoliikenteen matkustajamäärät ja lipputulot ovat laskeneet merkittävästi maaliskuusta 2020 lähtien. Tästä seuranneen sopeuttamistarpeen takia bussi-, metro- ja raitioliikenteeseen tehtiin vuoden 2020 aikana supistuksia, jotka on pyritty kohdentamaan hiljaisimpiin ajankohtiin sekä ruuhka-ajan liikenteeseen, missä matkustajamäärien pudotus lisääntyneen etätöiden tekemisen takia on ollut suurinta. Vuonna 2020 toteutettuja sopeuttamistoimia jatketaan vuonna 2021. Lisäksi vuonna 2021 toteutetaan talousarvion mukaiset lisäsäästöt. Vuonna 2021 kesäliikennekausi aloitetaan kaksi viikkoa tavanomaista aikaisemmin eli heti koulujen lukuvuoden päätyttyä 7.6.2021. Talviliikennekausi alkaa normaalisti 16.8.2021.

Metrolienteessä varaudutaan lyhentämään ruuhka-aikaa siten, että ensimmäisessä vaiheessa keväällä 2021 poistetaan talvikaudelle tehty ruuhka-ajan laajennus. Toisessa vaiheessa syysliikenteen alkaessa kavennetaan ruuhka-ajan kestoa edelleen yhteensä noin kahdella tunnilla, siten että ruuhka-ajan tiheämpään

liikenteeseen siirrytään aamulla ja iltapäivällä noin puoli tuntia aiempaa myöhemmin ja tiheä liikenne päättyy aamupäivällä ja illalla noin puoli tuntia aikaisemmin.

Raitioliikenteessä harvennetaan linjojen 4 ja 10 liikennöintiä kesäliikenteessä arkisin sekä talviliikenteessä arkisin ruuhka-aikoina. Muiden raitiolinjojen liikennöintiä on harvennettu jo aiemmin. Lähijunaliikenteessä varaudutaan tekemään pieniä muutoksia, jotka koskevat lähinnä yksittäisiä junavuoroja.

Bussiliikenteessä säästöjä saadaan 15.2.2021 toteutettavilla aikataulumuutoksilla. Monilla linjoilla ajoajat ovat nopeutuneet merkittävästi korona-aikana. Ajoaikojen tarkistuksella parannetaan liikenteen luotettavuutta ja saadaan kustannussäästöjä palvelutasoa heikentämättä. Todennäköisesti merkittävä osa kesän ja syksyn lisäsopeuttamistarpeesta saadaan toteutettua ajoikatarkistusten kautta. Muut palvelutasomuutokset talvikaudelle 2021–2022 suunnitellaan kevään aikana ja ne tuodaan hallituksen käsiteltäväksi erikseen.

Merkittävimmät liikennöintimuutokset

Lähijuna- ja metrolinjojen liikenteeseen ei ole suunnitteilla pienten sopeuttamistoimien lisäksi merkittäviä muutoksia. Suomenlinnan lautan liikenteeseen ei ole suunnitteilla muutoksia.

Raitioliikenteessä merkittävimmät muutokset liittyvät valmistuvien uusien rataosuuksien käyttöönottoon. Sekä Telakkakadun rata Hietalahdesta Eiranrantaan että Atlantinkadun rata Saukonpaadesta Länsiterminaalille valmistuvat siten, että linjastomuutokset voidaan toteuttaa kahdessa vaiheessa keväällä 2021. Ensimmäisessä otetaan käyttöön Telakkakadun rata arviolta huhtikuussa, jolloin linjan 6 reitti jatkuu Eiranrantaan ja linjan 6T liikennöinti Länsiterminaalille päättyy. Atlantinkadun radan käyttöönotto tapahtuu toukokuun alkupuolella. Tässä yhteydessä linjan 9 reitti pitenee Länsiterminaalille. Muutoksen jälkeen Länsiterminaalin yhteyksiä palvelevat linjat 7 ja 9.

Bussiliikenteessä merkittävimmät liikennöintimuutokset liittyvät pääasiassa HSL:n hallituksen aiemmin hyväksymien linjastosuunnitelmien toteuttamiseen. Lisäksi muutostarpeita aiheutuu maankäytössä ja infrassa tapahtuvista muutoksista.

Lahdenväylän linjastosuunnitelma

HSL:n hallitus hyväksyi Lahdenväylän linjastosuunnitelman kokouksessaan 13.2.2018 § 16. Suunnitelman muutokset kohdistuvat pääosin Itä-Vantaalle Keravan kaupunkiradan ja Lahdenväylän ympäristöön. Alueen linjat tullaan liikennöimään uudelta Ojankoon rakennettavalta varikolta. Itä-Vantaan bussilinjaston uudistuessa nykyinen linja 562 muuttuu runkolinjaksi 570. Reitti säilyy pääosin entisenä, mutta liikennöintiä nopeutetaan ottamalla käyttöön avorahastus sekä harventamalla pysäkkivälejä. Runkolinja 570 liikennöi Mellunmäestä Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta Lentoasemalle.

Nykyisin Rautatientorille liikennöivät linjat 722 ja 724 korvautuvat uusilla seutulinoilla 711 ja 721, jotka tarjoavat nykyistä tiheimmät yhteydet Helsingin itäisestä kantakaupungista Tikkurilan ja Koivukylän suuntaan. Linjojen päätepysäkki Helsingissä on Hakaniemi, jonne tulee päättymään myös Korson aluetta palveleva linja 731. Linjastosuunnitelmassa linjojen 711, 721 ja 731 reittien suunniteltiin päättyvän Kalasatamaan, mutta tämä ei vielä toistaiseksi ole mahdollista katu- ja päätepysäkkijärjestelyiden keskeneräisyyden takia. Linjatunnuksella 724 ajetaan jatkossa erityisesti koululaisia palvelevia vuoroja Päiväkummusta Tikkurilaan.

Linjan 717 reitti jatkuu Kolohongasta Tikkurilaan, jolloin linja korvaa nykyisin linjoilla 711 ja 712 tarjottavia yhteyksiä. Osa linjan 718 lähdoista jatketaan arkisin

Nissaksesta Sotunkiin. Nikinmäen aluetta palvelevien linjojen 736 ja 739 reitit muuttuvat ja uusi linja 734 liikennöi Jokivarresta Korson asemalle. Linjoilla 587, 631, 731 ja 735 tapahtuu pieniä reittimuutoksia Korson alueella.

Helsingin poikittaislinjaston kehittämissuunnitelma, Haagan linjastosuunnitelma sekä Etelä-Länsi-Helsingin linjojen muutokset

Helsingissä tapahtuu syysliikenteen alkaessa runsaasti linjastomuutoksia, jotka painottuvat poikittaisliikenteeseen sekä eteläiseen ja läntiseen osaan kaupunkia. Muutosten myötä syntyy kolme uutta nivelsähköbussella liikennöitävää runkolinjaa sekä useita koko päivän tiheällä vuorovälillä liikennöivää poikittaislinjaa. Samalla lisätään bussiliikennettä kasvaville uusille asuinalueille. Muutokset perustuvat HSL:n hallituksen hyväksymiin Helsingin poikittaislinjaston kehittämissuunnitelmaan (16.4.2019 § 48) ja Haagan linjastosuunnitelmaan (17.12.2019 § 134) sekä HSL:n hallituksen päätökseen (21.1.2020 § 5) linjojen 18 ja 39 muuttamisesta runkolinjoiksi.

Uudet runkolinjat ovat 20 Eira–Kamppi–Munkkivuori (ent. linja 18), 30 Eira–Kamppi–Munkkivuori–Pitäjänmäki–Konala–Malminkartano–Myyrmäki (ent. linja 39) ja 40 Elielinaukio–Haaga–Kannelmäki.

Linjat 52 ja 552 yhdistetään uudeksi linjaksi 52 Kuninkaantammi–Kannelmäki–Huopalahden asema–Munkkivuori–Munkkiniemi–Otaniemi. Linjaa 52 liikennöidään päiväsaikaan tiheällä 10 minuutin ja muina aikoina 15 minuutin vuorovälillä. Linjojen 56 ja 57 reitit eivät muutu, mutta niiden vuorovälit tihenevät linjan 52 tapaan. Linjan 59 päätepysäkki siirtyy Pajamäestä Malminkartanoon. Myös linjan 59 vuoroväli tihenee kaikkina liikennöintiäikoina.

Linjan 23 reitti siirtyy kulkemaan Pasilasta uuden Postipuiston asuinalueen kautta Maunulaan ja Pirkkolaan. Myös linjan 63 reitti siirtyy kulkemaan Postipuiston kautta. Linjan 41 reittiin tulee muutoksia Haagassa. Jatkossa linjan päätepysäkki on Pohjois-Haagan asemalla. Muutoskokonaisuudessa nykyiset linjat 38, 43, 50, 51 ja 552 lakkautetaan.

Kantakaupungissa uudet runkolinjat sekä raitioliikenne korvaavat lakkautettavaa linjaa 17 sekä linjalta 24 poistuvaa reittiosuutta keskustan eteläpuolella. Linja 14 lyhenee välille Kamppi–Pajamäki linjaksi 25 ja sen reitti siirtyy kulkemaan Mechelininkadun kautta. Linjan 24 liikennöintiäikoja supistetaan vähäisen kysynnän takia. Linjojen 14 (uusi linjanumero 25), 17 ja 24 muutokset toteutetaan HSL:n hallituksen 14.4.2020 tekemän päätöksen (§ 52) mukaisesti, mutta linjan 17 liikennöinti lakkautetaan vähäisten matkustajamäärien sekä Eiranrannan keväällä alkavan raitioliikenteen takia jo kesäliikenteen alkaessa.

Kuurinniityn joukkoliikennekadun valmistumiseen liittyvät muutokset

Espooseen Suurpellon ja Kuurinniityn välille rakennettavan joukkoliikennekadun valmistumiseen liittyviä muutoksia käsiteltiin jo edellisessä liikennöintisuunnitelmassa (HSLH 21.1.2020 § 2). Kadun rakentaminen on kuitenkin viivästynyt eikä muutoksia vielä voitu toteuttaa. Jatkosuunnittelussa linjastokokonaisuus on hieman muuttunut aiemmasta muiden esille nousseiden linjastotarpeiden tarkentuessa. Uusi arvio joukkoliikennekadun käyttöönotolle on vuoden 2022 alussa.

Joukkoliikennekatu mahdollistaa linjan 118 reitin siirtämisen kulkemaan Suurpellostasuooraan Tuomarilaan Kuurinniityn kautta kiertämättä Turunväylän kautta. Samassa yhteydessä linjan 118 Suurpeltoon päättyvät B-vuorot siirretään perusreitille ja jatkossa kaikki lähdöt liikennöidään Välillä Tapiola–Suurpelto–Tuomarila–Espoon keskus. Linjan 118 reittiosuus Espoon keskuksen ja Kauklahden välillä on kuormittunut heikosti, koska juna tarjoaa tälle osuudelle huomattavasti nopeamman ja tiheimmän yhteyden eikä väliin jäävällä alueella ole tiivistä maankäyttöä. Linjan

118 poistuminen Espoon keskuksen ja Kaukalahden väliltä korvataan linjalla 213, jonka vuoroväliä voidaan hieman tihentää. Linjan 213 iltaisin liikennöivän N-reitin pääte piste tulee kuitenkin Espoon keskukseen. Arki-iltaisin ja viikonloppuisin liikennöidään uutta pienkalustolinjaa 242 Espoon keskuksesta Kaukalahden kautta Bassenkylään. Arkisin ruuhka-aikoina Bassenkylään liikennöidään Kaukalahdesta liityntälinjaa 166K. Bassenkylän asuinalue sijaitsee noin 1–2 kilometrin päässä Kaukalahden asemasta eikä sinne ole nykyisin lainkaan joukkoliikennettä.

Lisäksi HSL:n hallituksen aiemman päätöksen mukaisesti linjan 224 väliaikainen pisto Kuurinniittyyn poistetaan ja Tuomarilasta Espoon keskuksen kautta Matinkylään liikennöivien liityntälinjojen 134 ja 136 ruuhka-ajan vuoroväliä harvennetaan 10 minuutista 15 minuuttiin, koska linja 118 tarjoaa tiheävuo-rovälisen liityntäyhteyden Tuomarilasta ja Suvelasta Niittykummun ja Tapiolan metroasemille. Espoon keskuksen alueelta on yhteys Matinkylään myös linjalla 531.

Muita bussiliikenteen muutoksia

Sipoon suunnalla tehdään uuden liikennöintisopimuksen alkaessa pieniä tarkistuksia linjojen reittivariantteihin ja linjanumerointiin syysliikenteen alusta lähtien. Samalla aloitetaan bussiliikenne Söderkullan pohjoispuolelle Taasjärven alueelle, jonne kulkevat uusi linja 844 Itäkeskuksesta sekä koululaislinjat 993 ja 995.

Helsingin lähibuslinjoille toteutetaan HSL:n hallituksen kokouksessaan 24.11.2020 § 182 päättämät muutokset. Laajasalossa Reposalmentien sillan purkamisen ja liittymäjärjestelyiden muutokset aiheuttavat keväästä 2021 alkaen pieniä muutoksia Laajasalon bussilinjojen reitteihin. Samalla Kruunuvuorenrannan alueen yhteyksiä sujuvoitetaan oikaisemalla linjojen 84 ja 88(B) reittejä siten, että ne ajavat Herttoniemestä suoraan Laajasalontietä Koirasaarentielle eivätkä ne enää aja Kuvonöröntien kautta. Lisäksi liikennöintisuunnitelmaan sisältyy pieniä muutoksia linjoille 66(K), 202, 436N, 617 ja 643(K).

Merkittävimmät poikkeusjärjestelyt

Caloniuksenkadun, Runeberginkadun ja Helsinginkadun perusparannustyöt aiheuttavat raitioliikenteelle poikkeusreittejä keväästä 2021 alkaen. Töitä tehdään useassa eri vaiheessa. Raitioliikennettä korvataan osin busseilla. Lisäksi tehdään lyhytkestoisempia ratatöitä eri puolilla kaupunkia.

Junaliikenteessä Pukinmäen sillankorjaustyö sekä Keravan asetinlaitteen uusiminen aiheuttavat muutoksia HSL:n tilaamien K-, I- ja P-junien liikenteeseen kesällä 2021. Pukinmäen kohdalla on yksi raide kerrallaan pois käytöstä, minkä takia junaliikennettä joudutaan harventamaan. Keravan asetinlaitteen uusiminen aiheuttaa poikkeusjärjestelyjä K-junien lisäksi myös VR:n Riihimäen ja Lahden suuntien lähiliikenteeseen.

Kipparlahden sillan uusiminen katkaisee metrolinjojen Kulosaaressa itäpuolella yhdeksän päivän ajaksi heinäkuussa 2021. Työn ajaksi järjestetään korvaavaa bussiliikennettä.

Hakaniemenrannan rakennustyö tulevat katkaisemaan Merihaan läpi kulkevan ajoyhteyden, mistä aiheutuu muutoksia linjojen 55 ja 502 reitteihin kesäliikenteestä alkaen. Bussiliikenteessä poikkeusjärjestelyjä aiheuttaa myös Raide-Jokerin rakentaminen. Työmaiden vaikutukset tarkentuvat suunnittelun edetessä.

Palaute

Liikennöintisuunnitelman liikennöintimuutokset ovat olleet kommentoitavina HSL:n internetsivuilla 23.11.–13.12.2020. Kommentointi toteutettiin aiemmista vuosista

poiketen webpropol-lomakkeella, koska kommentointimahdollisuus HSL:n uusilla internetsivuilla ei ollut vielä käytössä. Liikennöintimuutoksista jätettiin yhteensä noin 1 350 kommenttia, mikä on yli kymmenkertainen määrä aiempiin vuosiin verrattuna.

Edellisvuosien tapaan valtaosa saadusta palautteesta ei koskenut suoraan esitettyä suunnitelmaa, vaan niissä toivottiin joukkoliikennetarjonnan parantamisesta. Erityisesti toivottiin uusia bussilinjoja eri puolilta Etelä-Espoota Kamppiin sekä Pohjois-Espoon harvaan asuttujen alueiden joukkoliikenteen parantamista. Yleisesti toivottiin vuorovälien tihentämistä sekä metron liikennöinti-aikojen laajentamista. Osa palautteesta koski lippujen hinnoittelua ja vyöhykejärjestelmää.

Monet kommentit koskivat jo aiemmin hyväksytyjä linjastosuunnitelmia, muun muassa Kuninkaantammen ja Pajamäen tulevien joukkoliikennedyhteyksien osalta. Liikennöintisuunnitelmaan sisältyvistä muutoksista eniten palautetta tuli raitiolinjan 6T poistumisesta, yölinjan 436N reittimuutoksesta, ruuhkalinjan 79B mahdollisesta lakkauttamisesta sekä linjojen 84 ja 88 reitin suoristamisesta.

Raitiolinjan 6T poistuminen liittyy keväällä 2021 valmistuviin raitioteiden laajennuksiin. Osa linjan liikenteestä on jatkettu Hietalahdesta Länsiterminaalille laivaliikenteen aiheuttamien raitioliikenteen kuormituspiikkien tasaamiseksi. Linjan 9 aloittaessa liikennöinnin Länsiterminaalille ei linjaa 6T enää tarvita Länsiterminaalin tukilinjana. Linjan 6 vuorojen jatkaminen Länsiterminaalille ei enää jatkossa olisi mahdollista heikentämättä linjan 6 oman Telakkakadun reittiosuuden palvelutasoa, koska Länsiterminaalille ei ole mahdollista liikennöidä Telakkakadun kautta.

Yölinjan 436N reittimuutos pidentää linjan matka-aikaa väliaikaisesti muutamilla minuuteilla. Muutos on tarpeen, jotta linjastosuunnitelmien eri aikaisesta toteutumisesta ei aiheudu katkosta Kuninkaantammen asuinalueen yöajan yhteyksiin. Ruuhkalinjan 79B liikennöinnin jatkumista ja mahdollisen lakkautuksen vaikutuksia linjan 79 kuormitukseen tarkastellaan keväällä. Kruunuvuorenrantaa palvelevien bussilinjojen 84 ja 88 reittien suoristaminen Laajasalossa sai pääosin myönteistä palautetta. Linjoilta poistuvan Kuvernöörintien reittiosuuden kolmelle pysäkiparille jää edelleen varsin tiheästi liikennettä linjoilla 85, 86 ja 89.

Ehdotus	Hallitus päättää a) hyväksyä liikennöintisuunnitelman vuosille 2021–2022; sekä b) valtuuttaa toimitusjohtajan tekemään liikennöintisuunnitelmaan vähäisiä muutoksia.
Käsittely	Käsittelyn aikana esittelijä teki liitteeseen teknisiä korjauksia. Korjaukset on huomioitu pöytäkirjassa.
Päätös	Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.
Liite	Liikennöintisuunnitelma 2021–2022

Markkinointikampanjoiden mediasuunnittelun ja -ostamisen hankinta

696/02.08.00/2020 [Mediatoimistokilpailutus markkinointikampanjoiden mediasuunnittelusta ja ostamisesta vuosille 2021-]

Hallitus § 3

Esittelijä Toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi
Valmistelijat Osastonjohtaja Mari Flink, p. 040 715 0440 ja
markkinointi- ja viestintäpäällikkö Sari Kotikangas, p. 045 657 5767

Hankinnan tausta

HSL on kilpailuttanut markkinointikampanjoiden mediasuunnittelun ja -ostamisen.

Sopimus on voimassa ensin määräaikaisena 31.12.2022 asti, jonka jälkeen sopimus on voimassa toistaiseksi. Sopimuksen ollessa voimassa toistaiseksi sopijapuolilla on oikeus kirjallisesti irtisanoa sopimus päättyään tilaaja kolmen (3) kuukauden ja palveluntuottaja kuuden (6) kuukauden irtisanomisajalla.

Koska sopimus on voimassa toistaiseksi, hankinnan arvioitu kokonaiskustannus lasketaan neljältä vuodelta. Hankinnan arvioitu kokonaiskustannus neljältä vuodelta noin kuusi (6) miljoonaa euroa (+ alv. 24 %). Arvioitu kokonaiskustannus sisältää sekä palveluntuottajalle palveluista maksettavat palkkiot että mediaostojen kustannukset.

Hankintamenettely

HSL soveltaa toiminnassaan erityisalojen hankintalakia (1398/2016). HSL kilpailutti hankinnan EU-kynnsyarvon ylittävänä hankintana avoimella menettelyllä.

Hankintailmoitus julkaistiin 19.11.2020. Tarjouskilpailuun saapui määräaikaan 21.12.2020 klo 12.00 mennessä kolme (3) tarjousta. Tarjouksen jättivät Dentsu Aegis Network Oy, OMD Finland Oy ja Oy Dagmar Ab.

Kaikki tarjoajat täyttivät tarjoajalle asetetut soveltuvuusvaatimukset ja kaikki tarjoukset olivat tarjouspyynnön mukaisia.

Tarjousten arviointi ja vertailu

Tarjousten vertailuperusteena käytettiin kokonaistaloudellista edullisuutta. Kokonaistaloudellisuutta arvioitaessa otettiin huomioon seuraavat osa-alueet suluissa mainituilla painoarvoilla:

a.	Hinta (70 %)
b.	Laatu (30 %)

Tarjousten vertailu- ja valintaperusteet on avattu tarkemmin tarjouspyynnössä.

Kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen antoi Oy Dagmar Ab.

Tarjousten vertailu on esitetty liitteenä (julkinen päätöksenteon jälkeen).

Hankintapäätös tulee julkiseksi hallituksen päätöksenteon jälkeen.

Hallintosäännön 7 §:n kohdan 8 mukaan hallitus päättää hankinnoista.

Ehdotus

Hallitus päättää

a) valita liitteenä olevan tarjousten kokonaistaloudellista edullisuutta koskevan vertailun perusteella Helsingin seudun liikenteen markkinointikampanjoiden mediasuunnittelun ja -ostamisen palveluntarjoajaksi Oy Dagmar Ab:n, jonka tarjous on kokonaistaloudellisesti edullisin; sekä

b) valtuuttaa toimitusjohtajan päättämään tarvittaessa hankintalainsäädännön mahdollistamista sopimusmuutoksista.

Hankintaa koskeva sopimus ei synny tällä päätöksellä. Hankinnasta laaditaan kirjallinen sopimus, joka voidaan erityisalojen hankintalain (1398/2016) 120 §:n mukaisesti tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Päätös tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Päätös tarkastettiin kokouksessa.

Liite

Tarjousten vertailu (julkinen päätöksenteon jälkeen)

Bussiliikenteen ympäristöbonus Y11 tarjouskilpailun ratkaisu

724/02.08.00/2020 [Ympäristöbonuskilpailu Y11]

Hallitus § 4

Esittelijä Toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi
Valmistelija Osastonjohtaja Tero Anttila, p. 09 4766 4330 ja
ryhmäpäällikkö Mika Häyrynen, p. 09 4766 4295

Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymän (HSL) hallitus päätti 24.11.2020 § 183 järjestää HSL:n sopimusliikennöitsijöille tarjouskilpailun linja-autoliikenteen hiilidioksi- ja lähipäästöjen vähentämisestä. Kyseessä on ympäristöbonus, jolla voidaan hyvittää liikennöitsijöille voimassa olevien sopimusvelvoitteiden lisäksi toteutettavia toimenpiteitä, joilla alennetaan päästöjä. HSL on varannut 1 893 819 euroa (+alv.) ympäristöbonusten maksamiseen vuoden 2021 helmikuusta vuoden 2022 tammikuuhun saakka.

Ympäristöbonustarjouskilpailuun Y11/2021 osallistui kolme (3) liikennöitsijää, jotka jättivät yhteensä 44 tarjousta. Tarjouksista hylättiin kaksi kappaletta, koska hyväksyttävien tarjousten yhteenlaskettu ympäristöhyöty tulee olla vähintään sama kuin hyväksytyjen tarjousten hinta yhteensä.

Tarjoukset asetettiin paremmuusjärjestykseen, joka on esitetty liitteessä 1. Ehdotettuina toimenpiteinä oli jäte- tai tähderaaka-aineesta valmistetun parafiinisen biodieselin käyttäminen dieselbusseissa, sekä jäte- tai tähderaaka-aineesta valmistetun bioetanolin käyttäminen etanolibusseissa.

Tarjouskilpailussa hyväksyttävien tarjousten yhteenlasketun ympäristöhyödyn tuli olla vähintään sama kuin hyväksytyjen tarjousten hinta yhteensä, yksittäisen tarjouksen kustannustehokkuuden oli oltava kuitenkin vähintään 0,6 (ympäristöhyöty verrattuna tarjouksen hintaan). Tarjoukset hyväksyttiin kustannustehokkuuden mukaisessa paremmuusjärjestyksessä. Hyväksytyjen tarjousten kustannustehokkuuden keskiarvoksi tuli näin ollen 1,01, heikoimman hyväksytyyn tarjouksen kustannustehokkuuden ollessa 0,90.

Tämän kilpailukierroksen hyväksyttävien toimenpiteiden kustannukset ajanjaksolle 1.2.2021 – 31.1.2022 ovat yhteensä 1 864 323 euroa (+alv), joka maksetaan liikennöitsijöille bonuksena liikennöintikorvausten lisäksi. Kilpailukierroksen perusteella maksettavat ympäristöbonukset perustuvat biodieselin sekä bioetanolin käyttöön.

Käyttämällä biodieseliä (12,2 milj. litraa), sekä bioetanolia (27 000 litraa) pystytään vähentämään HSL:n bussiliikenteen hiilidioksidipäästöjä (CO₂) 20 172 tonnia, typenoksideja (NO_x) 13,5 tonnia, sekä pienhiukkasia (PM) 533 kg vuoden 2021 helmikuusta vuoden 2022 tammikuuhun saakka.

Ympäristöbonukset maksetaan liikennöitsijöille puolivuositain jälkikäteen. Ympäristöbonuksen Y11 maksupäivät ovat 10.8.2021 ja 10.2.2022.

Päätös tulee kokonaisuudessaan julkiseksi hallituksen päätöksenteon

jälkeen.

Ehdotus

Hallitus päättää, että

a) HSL maksaa tällä kilpailukierroksella ympäristöbonuksena liitteen 1 mukaisista päästöjä alentavista biodieselin, bioetanolin sekä biokaasun käytöstä hyväksytyjen tarjousten mukaisesti 1 864 323 euroa (+alv) ajalle 1.2.2021 – 31.1.2022;

b) ympäristöbonus Y11 jakautuu seuraavasti ajalle 1.2.2021 – 31.1.2022:
Helsingin Bussiliikenne Oy 186 100 euroa (+alv)
Nobina Finland Oy 721 323 euroa (+alv)
Oy Pohjolan Kaupunkiliikenne Ab 956 900 euroa (+alv); sekä

c) ympäristöbonukset maksetaan liikennöitsijöille puolivuositain jälkikäteen. Ympäristöbonuksen Y11 maksupäivät ovat 10.8.2021 ja 10.2.2022.

Päätös tarkastetaan kokouksessa.

Käsittely

Osastonjohtaja Tero Anttila selosti asiaa kokouksessa.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Päätös tarkastettiin kokouksessa.

Liite

Ympäristöbonus 11 tarjouskilpailun tarjousten vertailu (julkinen päätöksenteon jälkeen)

Lähijunaliikenteen sähköenergian hankinta

412/02.08.02/2020 [Lähijunaliikenteen sähkön hankinta]

Hallitus § 5

Esittelijä Toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi
Valmistelijä Osastonjohtaja Tero Anttila p. 050 555 2932

Hankinnan tausta

HSL:n lähijunaliikenteen kilpailutetussa operointi- ja kunnossapitosopimuksessa HSL vastaa Sm5-junayksiköiden käyttämästä energiasta, energian hankinnasta sekä energiasta aiheutuvista kustannuksista. Tästä johtuen HSL on kilpailuttanut lähijunaliikennettä varten sähkönhankintasopimuksen, jonka tuloksena sovitaan lähijunien käyttämän energian toimituksen ehtoista ja sähkönmyyjän marginaaleista.

Kilpailutuksen toteutti sähkön energian kilpailutukseen erikoistunut yritys Veni Energia Oy HSL:n toimeksiannosta.

Sopimuskausi on määräaikainen ajalle 27.6.2021 – 31.12.2025.

HSL:n sähköllä kulkeva liikenne on päästötöntä. HSL kuitenkin pyysi kilpailutuksessa sähkön toimittajilta tarjoutua vapaalla tuotantotavalla (Osa 1) sekä uusiutuvilla energialähteillä tuotetulla sähköllä (Osa 2). Tämän avulla HSL pystyi tarjoutusten vertailuvaiheessa varmistamaan, että uusiutuvilla energialähteillä tuotettu sähkö on hinnoiteltu kohtuullisesti. Saatujen tarjoutusten perusteella uusiutuvan energian käyttäminen on HSL:n arvioimalla kulutuksella vain noin 20 000 euroa kalliimpaa vuositasolla kuin vapaan tuotantotavan käyttäminen, joka on Veni Energian arvion mukaan edullinen hinta.

Sopimuksen arvioitu kokonaisarvo sopimuskauden ajalta on noin 12 630 000 euroa. Arvio on laskettu käyttämällä HSL:n arviota lähijunaliikenteen energiankulutuksesta (70,82 GWh/vuosi) sekä Veni Energian arvioita energian keskimääräisestä hinnasta (39 €/MWh) ja hankinnan voittaneen tarjoajan marginaalia uusiutuvilla energialähteillä tuotetusta sähköstä (0,619293 €/MWh).

Sopimuksen lopullinen kokonaisarvo riippuu kulutetun energian määrästä ja salkunhallinnasta sekä toteutuneesta markkinahinnasta. Kulutetun energian määrään vaikuttaa muun muassa junaliikenteen kilometrisuoritteet. Salkunhallinnan osalta HSL määrittelee hankintastrategian, jonka perusteella salkunhoitaja toteuttaa hinnankiinnityksiä.

Hankintamenettely

Hankinta toteuttiin erityisalojen hankintalain (1398/2016) mukaisella avoimella menettelyllä EU-kynnysarvon ylittävänä tarjouskilpailuna.

Hankintailmoitus ja tarjouspyyntö julkaistiin julkisten hankintojen sähköisessä ilmoituskanavassa HILMA:ssa 5.11.2020. Tarjouksen jättivät määräaikaan 15.12.2020 klo 12.00 mennessä seuraavat tarjoajat:

Osa 1: VAPAA TUOTANTOTAPA

Axpo Finland Oy
Energia Myynti Suomi Oy EMS
Helen Oy
Keravan Energia Oy
KSS Energia Oy
Loiste Sähkönmyynti Oy
Oomi Oy
Turku Energia Sähkönmyynti
Vattenfall Oy

Osa 2: UUSIUTUVILLA ENERGIALÄHTEILLÄ TUOTETTU SÄHKÖ

Axpo Finland Oy
Energia Myynti Suomi Oy EMS
Helen Oy
Kinect Energy AS filiaal i Finland
KSS Energia Oy
Loiste Sähkönmyynti Oy
Oomi Oy
Turku Energia Sähkönmyynti
Vattenfall Oy

Kaikki tarjoajat ja tarjoukset täyttivät tarjouspyynnön vähimmäisvaatimukset.

Tarjousten arviointi ja vertailu

Tarjousten vertailuperusteena käytettiin kokonaistaloudellista edullisuutta, jonka perusteena oli hankinnan luonteesta johtuen halvin hinta.

Kokonaistaloudellisesti edullisimmat vaihtoehtoiset tarjoukset (Osa 1 ja Osa 2) antoi Vattenfall Oy, joista VENI Energian suosituksen mukaisesti valitaan uusiutuvilla energialähteillä tuotettuun sähköön perustuva tarjous.

Tarjousten vertailu on esitetty liitteenä (julkinen päätöksenteon jälkeen).

Hankintapäätös tulee julkiseksi hallituksen päätöksenteon jälkeen.

Hallintosäännön 7 §:n kohdan 8 mukaan hallitus päättää hankinnoista.

Ehdotus

Hallitus päättää

a) valita liitteenä olevan tarjousten kokonaistaloudellista edullisuutta koskevan vertailun perusteella Vattenfall Oy:n uusiutuvilla energialähteillä tuotettuun sähköön perustuvan tarjouksen lähijunaliikenteen sähköenergian kilpailutuksen voittajaksi; sekä

b) valtuuttaa toimitusjohtajan tekemään sopimukseen mahdollisia hankintalainsäädännön mahdollistamia sopimusmuutoksia hankintavaltuuksiensa puitteissa.

Hankintaa koskeva sopimus ei synny tällä päätöksellä. Hankinnasta laaditaan kirjallinen sopimus, joka voidaan erityisalojen hankintalain (1398/2016) 120 §:n mukaisesti tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Päätös tarkastetaan kokouksessa.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Päätös tarkastettiin kokouksessa.

Liite Tarjousten vertailu

Lausunnon antaminen Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmasta

779/08.00.00.03/2020 [Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma]

Hallitus § 6

Esittelijä Toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi
Valmistelijat Osastonjohtaja Sini Puntanen, p. 040 501 3362;
ryhmäpäällikkö Aarno Kononen, p. 040 663 6744 ja
liikennesuunnittelija Riikka Aaltonen, p. 040 161 2234

Uudenmaan liitto pyytää lausuntoja Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmasta 18.1.2021 mennessä. Lausunnoissa pyydetään erityisesti kiinnittämään huomiota kehittämistoimiin (luku 7).

Raporttiluonnos löytyy osoitteesta:

https://www.uudenmaanliitto.fi/uudenmaan_liitto/uutishuone/aineistoja/lansi-uudenmaan_ljs

Tiivistelmä

HSL toteaa lausunnossaan, että Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa esitetyt tavoitteet, toimenpiteet ja kehittämislinjaukset ovat kannatettavia sekä hyvin linjassa Helsingin seudun MAL 2019 -suunnitelman kanssa.

MAL-suunnitelman kuntien osalta liikennejärjestelmän kehittämistä ohjaa ensisijaisesti Helsingin seudun MAL-suunnitelma ja sen pohjalta laadittu MAL-sopimus kaudelle 2020–2031. Kirkkonummi, Siuntio ja Vihti kuuluvat sekä Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman että Helsingin seudun MAL-suunnitelman alueisiin. Kirkkonummi ja Siuntio ovat myös HSL:n jäsenkuntia. Siuntio ei kuulu Helsingin seudun MAL-sopimuksen 2020-2031 piiriin.

HSL haluaa nostaa lausunnossaan esiin Rantaradan ja tulevan ESA-radan liikennöintiin liittyvät kysymykset. HSL pitää Rantaradan junaliikenteen kehittämistä erittäin tärkeänä. Myös suunnittelu ja varautuminen Espoo–Salo -oikorataan ja uuden ratakäytävän lähiliikenteeseen on syytä varmistaa. HSL:n näkemyksen mukaan keskeistä on lähi- ja kaukojunaliikenteen yhteen sovittaminen sekä kehittäminen kokonaisuutena molemmissa ratakäytävissä.

Liikennöintiratkaisuihin vaikuttavat merkittävästi toimivaltakysymykset. HSL:n toimivalta ulottuu tällä hetkellä Rantaradalla Siuntioon ja ESA-radan käytävässä Kirkkonummelle (Veikkolaan) asti. HSL korostaa, että liikennöintiratkaisujen suunnittelua sekä Rantaradan että ESA-radan suunnalla täytyy jatkaa ja tarkentaa huomioiden ratakapasiteetti, kalustokierrot ja toimivaltakysymykset.

Kasvavan lähijunaliikenteen tarpeisiin tarvitaan huoltovarikko Rantaradan yhteyteen Kirkkonummelle tai Kirkkonummen ja Espoon rajalle. Uusi varikko myös mahdollistaa liikennöinnin aloittamisen ja päättämisen matkustustarpeen kannalta optimaalisesta paikasta. HSL pitää tärkeänä, että tämä keskeinen varikkotarve tunnustetaan kaikissa

alueen suunnitelmissa ja toteaa, että Rantaradan varikko tarvitaan jo lähivuosina. Kaikkien toimijoiden tulee edistää varikoiden toteuttamista.

Tieliikenteen ja logistiikan kannalta HSL pitää tärkeänä valtatie 25 kehittämistä vaiheittain sekä tarkoituksenmukaista raskaan liikenteen taukopaikkojen ja palvelualueiden verkostoa myös Länsi-Uudellamaalla.

Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman periaatteena on ohjata erityisesti pääkaupunkiseudulle suuntautuvaa henkilöautoliikennettä joukkoliikenteeseen ja kuntien sisällä tapahtuvaa lyhytmatkaista henkilöautoliikennettä pyöräilyyn ja muihin kestäviin liikkumismuotoihin. HSL pitää näitä periaatteita hyvinä ja kannatettavina ja on mielellään mukana joukkoliikennettä ja liikennejärjestelmää koskevassa yhteistyössä. HSL haluaa osaltaan edistää yhteistä lippujärjestelmää (tilipohjainen lippu- ja maksujärjestelmä ABT) tai ainakin mahdollisuutta ostaa matkaketjuja HSL-alueelta Länsi-Uudellemaalle ja päinvastoin.

Valtakunnallinen liikenteen CO₂-päästöjen vähentämistavoite (vähintään -50 % vuoteen 2030 mennessä vuoden 2005 tasosta) on kohdistettu sellaisenaan Länsi-Uudenmaan alueen matkoihin ja maakuljetuksiin. Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman vaikutusten arvioinnin mukaan tästä tavoitteesta saavutetaan käytetyillä oletuksilla noin 83 %. HSL toteaa, että tavoite on oikea, mutta liikennejärjestelmäsuunnitelmassa tulisi vahvemmin esittää toimenpiteitä, joilla päästötavoitteet voidaan saavuttaa.

Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma

Liikennejärjestelmäsuunnitelma on kokonaisvaltainen, strateginen ja pitkän tähtäimen liikenteen suunnitelma, jossa käsitellään eri liikennemuotoja, liikenteen osa-alueita ja liikenteeseen vaikuttavia tekijöitä. Länsi- ja Itä-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmia on valmisteltu rinnakkain. Molempien suunnitelmien yhteiseksi lähtökohdaksi on laadittu 8.6.2020 valmistunut Uudenmaan liikenteen kokonaistarkastelu, jossa on tarkasteltu mm. Uudenmaan liikennejärjestelmän kansainvälisiä ja valtakunnallisia kytkentöjä sekä muodostettu yhteiset liikennejärjestelmän kehittämistavoitteet. Suunnitelman aikajänne on vuodessa 2035.

Liikennejärjestelmäsuunnitelmaa voidaan käyttää osana kuntien liikenteen ja maankäytön suunnittelua, hankkeiden taustatietoina sekä lähtökohtana Uudenmaan ELY-keskuksen eri ohjelmia laadittaessa sekä hankkeita priorisoitaessa esimerkiksi ELY:n hankekorien sisällä. Liikennejärjestelmäsuunnitelmaa voidaan myös hyödyntää valtakunnallisen liikennejärjestelmätöyntenä tausta-aineistona.

Liikennejärjestelmän kehittämiselle on asetettu tavoitteet ja niiden toteuttamiseksi on määritetty strategiset kehittämislinjaukset. Tavoitteet ja kehittämislinjaukset ovat samat Itä- ja Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmissa.

Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteet:

1. Edistetään kestävästä liikkumisesta ja vähennetään liikenteen kasvihuonekaasupäästöjä
2. Parannetaan alueiden saavutettavuutta ja elinvoimaisuutta sekä tuetaan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä
3. Lisätään liikkumisen ja liikenteen turvallisuutta ja terveellisyyttä sekä parannetaan liikkumisympäristön laatua
4. Kehitetään ja hoidetaan liikennejärjestelmää tehokkaasti ja taloudellisesti kestävällä tavalla.

Valtakunnallinen ja myös Uudellemaalle asetettu liikenteen CO₂-päästöjen vähentämistavoite (vähintään -50 % vuoteen 2030 mennessä vuoden 2005 tasosta) on kohdistettu sellaisenaan Länsi-Uudenmaan alueelle kohdistuviin matkoihin ja

maakuljetuksiin. Liikennejärjestelmän vaikutusten arvioinnin mukaan tästä tavoitteesta saavutetaan käytetyillä oletuksilla noin 83 %.

Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman periaatteena on ohjata erityisesti pääkaupunkiseudulle suuntautuvaa henkilöautoliikennettä joukkoliikenteeseen ja kuntien sisällä tapahtuvaa lyhytmatkaista henkilöautoliikennettä pyöräilyyn ja muihin kestäviin liikkumismuotoihin.

Joukkoliikenteen ja matkaketjujen kehittämisen kärkitoimia ovat lippujärjestelmien yhteensovittaminen, solmupaikkojen tarkempi määrittely sekä Rantaradan ja Hangon suunnan henkilöjunaliikenteen kehittäminen. Lippu- ja maksujärjestelmiä sekä matkainformaatiota kehitetään siten, että kestävät matkaketjut näyttäytyvät käyttäjälle yhtenä, helposti hahmotettavana kokonaisuutena.

Ehdotus	Hallitus päättää antaa liitteen mukaisen lausunnon Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmasta.
Päätös	Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.
Liite	Lausunto Länsi-uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmasta

Lausunnon antaminen Itä-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmasta

780/08.00.00.03/2020 [Itä-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma]

Hallitus § 7

Esittelijä Toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi
Valmistelijat Osastonjohtaja Sini Puntanen, p. 040 501 3362;
ryhmäpäällikkö Aarno Kononen, p. 040 663 6744 ja
liikennesuunnittelija Riikka Aaltonen, p. 040 161 2234

Tiivistelmä

HSL toteaa lausunnossaan, että Itä-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa esitetyt tavoitteet, toimenpiteet ja kehittämissuunnitelmat ovat kannatettavia sekä hyvin linjassa Helsingin seudun MAL 2019 -suunnitelman kanssa.

Itä-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman ja Helsingin seudun MAL 2019 -suunnitelman alueet ovat päällekkäiset Sipoon kunnan osalta. Siltä osin liikennejärjestelmän kehittämistä ohjaa ensisijaisesti Helsingin seudun MAL-suunnitelma ja sen pohjalta laadittu MAL-sopimus kaudelle 2020–2031.

HSL haluaa nostaa lausunnossaan esiin, että henkilöliikenteen käynnistäminen Kerava-Nikkilä rataosalla edellyttää Nikkilän väestöpohjan kasvamista riittävän vahvaksi, jotta liikennöinti olisi taloudellisesti mahdollista järjestää. Lisäksi se edellyttää uuden kunnossapitovarikon rakentamista seudulle ja uuden kaluston hankintaa, sillä nykyinen HSL:n kalusto ei riitä uuden rataosuuden liikennöintiin. HSL toteaa, että junakaluston hankintaa ei voida käynnistää ilman varmuutta varikon sijainnista.

HSL:n näkemyksen mukaan pääradan junia syöttävä pendelijuna Nikkilän ja Keravan välillä olisi liikennöinnin kannalta toteuttamiskelpoisen vaihtoehto. Niin sanottujen kaukoliikenneraiteiden hyödyntäminen Nikkilän liikenteessä on mahdotonta, vaikka junamäärä vähenisi merkittävästi Helsinki-Kerava välillä. Myöskään kaupunkiraiteita käyttävien junien liikennöinnin jatkaminen Nikkilään ei ole HSL:n näkemyksen mukaan järkevää (mm. kaupunkiradan liikenteen täsmällisyys, Keravalta jatkavien matkustajien määrä, liikennöinti- ja investointikustannukset).

HSL toteaa lausunnossaan, että Itäradan suunnitteluun liittyy vielä paljon epävarmuuksia. Esimerkiksi liittyminen Lentorataan sijaitsee raideliikenteen kapasiteetin kannalta kriittisellä alueella. Itäradan toteutuminen Porvooseen saakka suunnitelmakaudella voi olla arvioitu Itä-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa liian optimistisesti, mikä on tarpeen ottaa huomioon riskinä suunnitelman vaikutusten arvioinnissa.

Itä-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaan Itämetron jatkaminen Sakarimäkeen, Majvikin tai Söderkullaan saakka tarjoaa mahdollisuuden kytkeä Itä-Uusimaa pääkaupunkiseudun metrojärjestelmään. HSL:n näkemyksen mukaan Itämetron tulevaisuuteen liittyvät vahvasti maankäyttösuunnitelmat ja kaavoitus Sipoon lisäksi myös Östersundomissa. Aiemmissa selvityksissä on todettu

haasteeksi metron (ml. automaattimetro) kapasiteetin riittävyys. HSL toteaa, että metron kapasiteetin varmistaminen vaatii lisäselvityksiä keinoista ja vaihtoehdoista, joilla kapasiteettia voidaan lisätä.

Tieliikenteen ja logistiikan kannalta HSL pitää tärkeänä tarkoituksenmukaista raskaan liikenteen taukopaikkojen ja palvelualueiden verkostoa myös Itä-Uudellamaalla.

Suurten infrahankkeiden lisäksi tieverkolle kohdistuu muita kehittämistarpeita mm. jalankulku- ja pyöräilyväylien rakentamiseen, liittymien parantamistarpeeseen sekä valaistuksen rakentamistarpeeseen. HSL nostaa tärkeiksi erityisesti kävelyn ja pyöräilyn hankkeet.

Itä-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman periaatteena on ohjata erityisesti pääkaupunkiseudulle suuntautuvaa henkilöautoliikennettä joukkoliikenteeseen ja kuntien sisällä tapahtuvaa lyhytmatkaista henkilöautoliikennettä pyöräilyyn ja muihin kestäviin liikkumismuotoihin. HSL pitää näitä periaatteita hyvinä ja kannatettavina ja on mielellään mukana joukkoliikennettä ja liikennejärjestelmää koskevassa yhteistyössä. HSL haluaa osaltaan edistää yhteistä lippujärjestelmää (tilipohjainen lippu- ja maksujärjestelmä ABT) tai ainakin mahdollisuutta ostaa matkaketjuja HSL-alueelta Itä-Uudellemaalle ja päinvastoin.

Valtakunnallinen liikenteen CO₂-päästöjen vähentämistavoite (vähintään -50 % vuoteen 2030 mennessä vuoden 2005 tasosta) on kohdistettu sellaisenaan Itä-Uudenmaan alueelle kohdistuviin matkoihin ja maakuljetuksiin. Itä-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman vaikutusten arvioinnin mukaan tästä tavoitteesta saavutetaan käytetyillä oletuksilla vain noin 80 %. HSL toteaa, että tavoite on oikea, mutta liikennejärjestelmäsuunnitelmassa tulisi vahvemmin esittää toimenpiteitä, joilla päästötavoitteet voidaan saavuttaa.

Itä-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma

Liikennejärjestelmäsuunnitelma on kokonaisvaltainen, strateginen ja pitkän tähtäimen liikenteen suunnitelma, jossa käsitellään eri liikennemuotoja, liikenteen osa-alueita ja liikenteeseen vaikuttavia tekijöitä. Länsi- ja Itä-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmia on valmisteltu rinnakkain. Molempien suunnitelmien yhteiseksi lähtökohdaksi on laadittu 8.6.2020 valmistunut Uudenmaan liikenteen kokonaistarkastelu, jossa on tarkasteltu mm. Uudenmaan liikennejärjestelmän kansainvälisiä ja valtakunnallisia kytkentöjä sekä muodostettu yhteiset liikennejärjestelmän kehittämistavoitteet. Suunnitelman aikajänne on vuodessa 2035. Liikennejärjestelmäsuunnitelmaa voidaan käyttää osana kuntien liikenteen ja maankäytön suunnittelua, hankkeiden taustatietoina sekä lähtökohtana Uudenmaan ELY-keskuksen eri ohjelmia laadittaessa sekä hankkeita priorisoitaessa esimerkiksi ELY:n hankekorien sisällä. Liikennejärjestelmäsuunnitelmaa voidaan myös hyödyntää valtakunnallisen liikennejärjestelmätyön yhtenä tausta-aineistona. Liikennejärjestelmän kehittämiselle on asetettu tavoitteet ja niiden toteuttamiseksi on määritetty strategiset kehittämislinjaukset. Tavoitteet ja kehittämislinjaukset ovat samat Itä- ja Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmissa.

Itä-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteet:

1. Edistetään kestävästä liikkumisesta ja vähennetään liikenteen kasvihuonekaasupäästöjä
2. Parannetaan alueiden saavutettavuutta ja elinvoimaisuutta sekä tuetaan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä
3. Lisätään liikkumisen ja liikenteen turvallisuutta ja terveellisyyttä sekä parannetaan liikkumisympäristön laatua
4. Kehitetään ja hoidetaan liikennejärjestelmää tehokkaasti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla.

Valtakunnallinen ja myös Uudellemaalle asetettu liikenteen CO₂-päästöjen vähentämistavoite (vähintään -50 % vuoteen 2030 mennessä vuoden 2005 tasosta) on kohdistettu sellaisenaan Itä-Uudenmaan alueelle kohdistuviin matkoihin ja maakuljetuksiin. Liikennejärjestelmäsuunnitelman vaikutusten arvioinnin mukaan tästä tavoitteesta saavutetaan käytetyillä oletuksilla noin 80 %.

Itä-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman periaatteena on ohjata erityisesti pääkaupunkiseudulle suuntautuvaa henkilöautoliikennettä joukkoliikenteeseen ja kuntien sisällä tapahtuvaa lyhytmatkaista henkilöautoliikennettä pyöräilyyn ja muihin kestäviin liikkumismuotoihin.

Joukkoliikenteen ja matkaketjujen kehittämisen osalta kärkitoimiksi on asetettu lippujärjestelmien yhteensovittaminen, solmupaikkojen tarkempi määrittely sekä Kerava-Nikkilä -henkilöjunaliikenteen kehittäminen. Lippu- ja maksujärjestelmiä sekä matkainformaatiota kehitetään siten, että kestävät matkaketjut näyttäytyvät käyttäjälle yhtenä, helposti hahmotettavana kokonaisuutena

Ehdotus Hallitus päättää antaa liitteen mukaisen lausunnon Itä-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmasta.

Käsittely Käsittelyn aikana jäsen Kristian Rehnström ehdotti lisäystä lausunnon sivulle 5, joka kuului seuraavasti: ”Keravan ja Nikkilän välillä kulkevan sähköistetyn radan avaaminen henkilöjunaliikenteelle parantaisi alueen liikenneyhteyksiä ja kytkisi Nikkilän tiiviimmin osaksi seudun joukkoliikenneverkostoa. HSL haluaa tosin nostaa lausunnossaan myös esiin, että henkilöliikenteen käynnistäminen Kerava–Nikkilä rataosalla edellyttää Nikkilän väestöpohjan kasvamista riittävän vahvaksi, jotta liikennöinti olisi taloudellisesti mahdollista järjestää”.

Esittelijä muutti ehdotustaan Rehnströmin ehdotuksen mukaisesti.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä esittelijän muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Liite Lausunto Itä-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmasta

Asiakkaiden suositteluhaluukkuus joukkoliikenteessä joulukuussa 2020

3/08.01.00.07/2021 [Asiakkaiden suositteluhaluukkuus joukkoliikenteessä (NPS)]

Hallitus § 8

Esittelijä Toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi
Valmistelijat Osastonjohtaja Mari Flink, p. 040 715 0440 ja
asiakkuuspäällikkö Laura Sundell p. 045 657 9608

Joulukuussa 2020 suositteluindeksi (NPS-luku) oli 20, mikä vastaa hyvää tulosta. Suosittelijoiden osuus kaikista vastaajista oli n. 41% ja arvostelijoiden osuus n. 21%. NPS-luku nousi edellisestä syyskuun 2020 tutkimuksesta, jossa suositteluindeksi oli 17. Tulokset olivat joulukuussa kautta linjan hieman myönteisemmät kuin alkusyksystä.

Kaikkein tyytyväisimpiä asiakkaat olivat matkalippujen ostamisen helppouteen, joka oli tasolla 4,4 asteikolla 1-5. Samoin asiakkaat olivat tyytyväisiä tiedotukseen, ympäristövastuullisuuteen ja aikataulujen sopivuuteen. Eri vyöhykkeiden välillä suurimmat erot tyytyväisyydessä liittyvät joukkoliikenteen palvelutasoon (reitit, aikataulut, vaihdot) ja ABCD-matkustusalueen laajuuteen. Reitteihin, aikatauluihin ja vaihtoihin oltiin tyytyväisimpiä A- ja B-vyöhykkeillä. ABCD-matkustusvyöhykkeiden laajuuteen tyytyväisyys oli suurinta B- ja D-vyöhykkeillä.

Suositteluhaluukkuus on suurinta A- ja B-vyöhykkeillä asuvien vastaajien joukossa. Joulukuussa A-vyöhykkeen NPS-luku oli 24 ja B-vyöhykkeellä Helsingissä 25 ja Espoossa, Vantaalla ja Kauniaisissa 20. C-vyöhykkeellä suositteluindeksi oli joulukuussa 7 ja D-vyöhykkeellä 9. Joulukuun tulokset olivat nousseet kaikilla vyöhykkeillä syyskuun tuloksiin verrattuna.

Joulukuussa kysyttiin myös asiakkaiden näkemystä kolmesta tärkeimmästä HSL-joukkoliikenteessä toteutetusta koronatilanteeseen liittyvästä toimenpiteestä. Tärkeimmiksi toimenpiteiksi vastaajat arvioivat kasvomaskien käyttösuosituksen (82%), tehostetun siivouksen (66%) ja turvaohjeet matkustajien käyttäytymiseen joukkoliikenteessä (49%).

Kyselystä saatiin asiakaspalautetta myös uudistetun HSL.fi-verkkopalvelun käytöstä. Eniten verkkopalvelua käytettiin reittien ja aikataulujen hakemiseen. Vastaajista 72% oli täysin tai melko samaa mieltä siitä, että tiedot löytyvät helposti.

HSL kysyy asiakkailtaan kvartaaleittain HSL:n palvelun suositteluhaluukkuudesta. Sähköpostilla asiakaskantaan tehtävän kyselyn perusteella lasketaan NPS-indeksiluku (Net Promoter Score), joka voi vaihdella -100...+100 välillä. Kysely tehdään maaliskuussa, kesäkuussa, syyskuussa ja joulukuussa. Koronatilanteesta johtuen vuonna 2020 kesäkuun kysely jätettiin poikkeuksellisesti toteuttamatta.

Ehdotus Hallitus päättää merkitä asiakkaiden suositteluhaluukkuuskyselyn (NPS) tulokset tiedoksi.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liite NPS-raportti 12/2020

Kuntalain mukaista otto-oikeutta varten toimitetut päätökset

Hallitus § 9

Esittelijä Toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi
Valmistelija Vs. osastonjohtaja Antti-Pekka Röntynen p. 040 827 1158

Hallitukselle on toimitettu kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta varten toimitusjohtajan ja osastonjohtajien viranhaltijapäätökset ajalta 9.12.2020–14.1.2021.

Päätösluettelo on liitteenä.

Ehdotus Hallitus päättää olla ottamatta käsiteltäväkseen liitteessä mainittuja päätöksiä.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liite Päätösluettelo 9.12.2020–14.1.2021

Tiedoksi merkittävät asiat

Hallitus § 10

Esittelijä Toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi
Valmistelija Vs. osastonjohtaja Antti-Pekka Röntynen p. 040 827 1158

HSL on antanut seuraavat lausunnot ja kannanotot:

- HSL:n hallitus: Valtion tukea tarvitaan yhteiskunnalle elintärkeiden joukkoliikennepalveluiden selviytymiseen koronavaikeuksista;
- lausunto eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnan asiantuntijalausuntopyyntöön Suomen kestävän kasvun ohjelmasta;
- lausunto liikenne- ja viestintävaliokunnalle koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta;
- lausunto sosiaali- ja terveysvaliokunnalle koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta;
- lausunto Kuninkaantammen eritasoliittymän ja ympäristön asemakaavan muutoksesta;
- lausunto Veräjänpielen asemakaavan muutoksesta, alue 110704;
- lausunto Bjönsinmäen asemakaavaehdotuksesta;
- kannanotto Vantaan ratikan hankkeesta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman riittävydestä.

HSL:lle ovat saapuneet seuraavat asiakirjat:

- Helsingin hallinto-oikeuden päätös liikenteen palvelujen valvonta-asiaa koskevaan valitukseen;
- Traficomien kirje arviointikriteereiden toimittamisen määräajan pidentämisestä.

Ehdotus Hallitus päättää merkitä asiat tiedoksi.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet HSL:n hallitus: Valtion tukea tarvitaan yhteiskunnalle elintärkeiden joukkoliikennepalveluiden selviytymiseen koronavaikeuksista

HSL:n lausunto eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnan asiantuntijalausuntopyyntöön Suomen kestävän kasvun ohjelmasta (Dnro 606/2020)

HSL:n lausunto liikenne- ja viestintävaliokunnalle koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta (Dnro 609/2020)

HSL:n lausunto sosiaali- ja terveysvaliokunnalle koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta (Dnro 609/2020)

HSL:n lausunto Kuninkaantammen eritasoliittymän ja ympäristön asemakaavan muutoksesta (Dnro 316/2020)

HSL:n lausunto Veräjänpielen asemakaavan muutoksesta, alue 110704 (Dnro 284/2020)

HSL:n lausunto Bjönsinmäen asemakaavaehdotuksesta (Dnro 755/2020)

HSL:n kannanotto Vantaan ratikan hankkeesta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman riittävydestä (Dnro 795/2020)

Helsingin hallinto-oikeuden päätös liikenteen palvelujen valvonta-asiaa koskevaan valitukseen (Dnro 857/2020)

Traficommin kirje arviointikriteereiden toimittamisen määräajan pidentämisestä (Dnro 475/2020)

Muut asiat ja seuraava kokous

Hallitus § 11

Esittelijä Toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi
Valmistelija Vs. osastonjohtaja Antti-Pekka Röntynen p. 040 827 1158

Ehdotus Hallitus päättää kokoontua seuraavan kerran aiemmin päätetyn mukaisesti tiistaina 9.2.2021 klo 9.00. Kokous pidetään sähköisesti.

Seuraava iltakoulu on keskiviikkona 27.1.2021 klo 16.30 alkaen. Kokous pidetään sähköisesti.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 1, § 6, § 7, § 8, § 9, § 10, § 11

Muutoksenhakukielto

Päätöksiin, jotka koskevat vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 2

Oikaisuvaatimusohje

Päätöksiin tyytymätön saa tehdä siitä oikaisuvaatimuksen HSL:n hallitukselle. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen (kuntalaki 134 §).

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*). Oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös HSL:n jäsenkunta sekä luonnollinen henkilö, yhteisö, laitos tai säätiö, joka kuntalain 3 §:n mukaisesti on jäsenenä jossakin HSL:n jäsenkunnista.

Oikaisuvaatimus on tehtävä neljäntoista (14) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää mukaan lukematta. Myöhästynyttä oikaisuvaatimusta ei oteta tutkittavaksi.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon

- kolmen (3) päivän kuluttua viestin lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:ssä säädetyllä tavalla,
- seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä ilman saantitodistusta,
- saantitodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi saantitodistuksin,
- tiedoksiantotodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi henkilökohtaisesti.

Niiden, jotka eivät ole asianosaisia, katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu HSL:n internetsivuilla.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Siitä on käytävä ilmi, mihin päätökseen se on kohdistettu, millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään oikaisuvaatimuksen, oikaisuvaatimuksen tekijän vaatimus perusteineen sekä oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja yhteystiedot

Oikaisuvaatimus on toimitettava HSL:lle:

Sähköpostiosoite: [hsl\(at\)hsl.fi](mailto:hsl(at)hsl.fi)
Postiosoite: HSL, PL 100, 00077 HSL
Käyntiosoite: Opastinsilta 6 A, Helsinki
Aukioloaika: ma–pe klo 8.00–16.00

Asiakirjojen on oltava perillä viimeistään muutoksenhakuajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 3, § 4, § 5

Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016, jäljempänä erityisalojen hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Erityisalojen hankintalain 123 §:n mukaan hankintayksikön päätöksen poistamiseen ja muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun peruuttamiseen sekä asian uudelleen ratkaisemiseen sovelletaan, mitä hankintaoikaisusta julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) 132–135 §:ssä säädetään. Erityisalojen hankintalain 128 §:n mukaan muutoksenhakuun erityisalojen hankintalaissa tarkoitetuista ratkaisuisista sekä lainvastaisen menettelyn johdosta määrättäviin seuraamuksiin sovelletaan, mitä hankintalain 16 luvussa (145–169 §) säädetään.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Päätöksiin voi hakea muutosta joko tekemällä hankintaoikaisuvaatimuksen tai valituksen markkinaoikeudelle tai molemmat.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla (hankintalaki 163 §).

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaanitodistukseen merkittynä aikana.

Ohje hankintaoikaisuvaatimuksen tekemisestä

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu asianosainen.

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisuvaatimus toimitetaan hankintayksikölle:

Sähköpostiosoite: hsl(at)hsl.fi
Postiosoite: HSL, PL 100, 00077 HSL
Käyntiosoite: Opastinsilta 6 A, Helsinki
Aukioloaika: ma–pe klo 8.00–16.00

Asiakirjojen on oltava perillä viimeistään muutoksenhakuajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

Hankintaoikaisuvaatimuksen vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu asianosainen voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee (hankintalaki 146 § 2 mom.):

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan tai dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta

muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden aukioloajan päättymistä.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen erityisalojen hankintalain 121 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Valituskirjelmässä, joka on osoitettava markkinaoikeudelle, on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
3. valittajan nimi ja yhteystiedot
4. jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja yhteystiedot
5. postiosoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää (hankintalaki 146 § 3 mom.).

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on omakätisesti allekirjoitettava valituskirjelämä. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
2. selvitys valituksen kohteena olevan päätöksen tiedoksisaantitavasta ja -päivästä
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

4. asiamiehen on liitettävä valtakirja lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 32 §:n mukaisesti.

Valitus on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeudelle:

Markkinaoikeus

Sähköposti: [markkinaoikeus\(at\)oikeus.fi](mailto:markkinaoikeus(at)oikeus.fi)

Käyntiosoite Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki.

Puhelin: 029 56 43300,

Faksinumero: 029 56 43314,

Asiakaspalvelun aukioloaika: ma–pe 8.00–16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusasiakirjojen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen asiakaspalvelun aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla markkinaoikeus perii muutoksenhakijalta oikeudenkäyntimaksua 2 050 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 100 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 140 euroa. Jos asia poistetaan käsittelystä antamatta pääasiassa ratkaisua, se jää tutkimatta tai se jää sillensä, on oikeudenkäyntimaksu kuitenkin 510 euroa.

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön edellä mainittuun osoitteeseen.